

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Институт ректори,

М.Э.Пўлатов

М.У.

“07”

январь 2019 й.

САМАРҚАНД ИҚТИСОДИЁТ ВА СЕРВИС
ИНСТИТУТИ

У С Т А В И

Институт Илмий кенгашининг
2018 йил 29 декабрдаги №5 сон
баённомаси билан қайта
тасдиқланган

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг УСТАВИ

І. Умумий қондалар

1. Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти (кейинги ўринларда СамИСИ деб юритилади).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 26 мартдаги 144-сонли қарори асосида ташкил этилган ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ташкилий тузилмасига киради.

2. СамИСИ давлат олий таълим муассасаси ҳисобланиб, олий таълимнинг асосий ва кўшимча (ёки фақат асосий) таълим Дастурларини бажариш бўйича таълим фаолияти билан шуғулланади, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ ўқув-педагогик ва илмий-методик, шунингдек бошқа фаолиятни амалга оширади ҳамда таълим хизматларини кўрсатади.

3. СамИСИ ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, Олий Мажлис палаталарининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ва мазкур Уставга амал қилади.

4. СамИСИ юридик шахс ҳисобланади. Оператив бошқарувида ўзига хос махсус мол-мулкка эга ва ушбу мол-мулк бўйича ўз мажбуриятларига мувофиқ жавоб беради, ўз номидан мол-мулк сотиб олиши ва мулкий ҳамда номулкий ҳуқуқларни амалга ошириш, зиммасига мажбурият олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

Мустақил балансга, банк муассасаларида ҳисоб-китоб ва бошқа шу жумладан валюта бўйича ҳисоб рақамларига, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга, штамплар ва бошқа реквизитларга эга.

СамИСИ жойлашган манзил: 140100 Ўзбекистон Республикаси Самарқанд шаҳри Амир Темур кўчаси 9 уй, тел. (366)233-38-72, факс (366)231-12-53, электрон манзил: siesrektor@mail.ru, siespismo@rambler.ru, sies_info@edu.uz Банк реквизитлари: ш/хр: 100010860184017094100079002, 400910860184017950100079001, 400110860184017950100079001, ИНН: 202009161 ОКОНХ: 92110 Молия вазирлиги Ғазначилиги Х/р: 23402000300100001010 Марказий банк ХККМ Тошкент шаҳар Бош Бошқармаси, МФО: 00014, ИНН: 201122919

СамИСИнинг ўзбек, рус ва инглиз тилларидаги расмий тўлиқ (қиска) номи: Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Самаркандский институт экономики и сервиса, Samarkand institute of economics and service (СамИСИ, СамИЭС, SIES)

II. Институтнинг асосий вазифалари

5. СамИСИнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- шахснинг интеллектуал, маданий ва маънавий-ахлоқий камол топишига бўлган эҳтиёжларини олий таълим ва олий таълимдан кейинги маълумот олиши орқали эришишни қондириш;

- ҳар томонлама ривожланган ва содиқ шахсни, мустақил давлат фуқаросини, ўз Ватани фидойиси, халқ, жамият ва оила олдидаги ўз масъулиятини ҳис қилувчи, миллий ва умуминсоний қадриятларни ҳурмат қилувчи, халқ анъаналарини бойитувчи ва мустаҳкамловчи, Ватанимиз келажаги учун виждонан ва ҳалол меҳнат қилувчи этиб шакллантириш;

- илмий-педагогик ходимлар ва таълим олувчиларнинг тадқиқотлари ва ижодий фаолиятлари орқали фанни тараққий эттириш, олинган натижалардан таълим жараёнида фойдаланиш;

- иқтисодиётнинг мувофиқ соҳаларидаги олий маълумотли мутахассисларни ва илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

- жамиятнинг ахлоқий, маданий ва илмий қадриятларини сақлаш ва бойитиш;

- аҳоли ўртасида билимларни тарқатиш, унинг маънавий-маърифий ва маданий даражасини кўтариш.

III. Ўқув-тарбиявий ва илмий-методик ишларнинг субъектлари, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

а) Талабалар:

6. СамИСИ ректорининг буйруғи билан ўқишга қабул қилинган шахс Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг талабаси ҳисобланади. Талабага талабалик гувоҳномаси ҳамда рейтинг дафтарчаси берилади.

Институтга қонунчиликда белгиланган тартибда умумий ўрта, ўрта махсус, академик лицей ва касб-хунар таълими маълумотиغا эга бўлган шахслар аризаларига биноан Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига талабаларни қабул қилиш тартиби ва қоидаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан тест синовлари натижаларига кўра тўпланган балларнинг рейтинг тизими бўйича амалга оширилади.

Институтга қўшимча қабулни Давлат комиссияси қарори билан белгиланган кўрсаткичларга мувофиқ тўплаган баллари энг юқори баллнинг 30 % (68,0 балл)дан кам бўлмаган ва асосий қабул чегараларига 4 баллгача етмаган абитуриентлар орасидан баллар кетма-кетлигига қатъий риоя қилинган ҳолда амалга оширилади.

Оширилган тўлов-контракт миқдори амалда ўрнатилган тўлов-контракт миқдorigа нисбатан қуйидаги миқдорларда белгиланади:

Тўплаган баллари тасдиқланган тўлов-контракт бўйича қабул квоталари чегарасига бир баллгача етмаган абитуриентлар учун 1,5 баробар;

1,1 баллдан 2 баллгача етмаганлар учун – 2,0 баробар;

2,1 баллдан 3 баллгача етмаганлар учун – 2,5 баробар;

3,1 баллдан 4 баллгача етмаганлар учун – 3,0 баробар.

Давлат комиссияси томонидан белгиланган муддатларда ушбу миқдорлар бўйича тўлов-контракт шартлари биринчи ўқув йили учун тўлиқ бажарилгандан сўнг абитуриент институт ректорининг буйруғи билан ўқишга қабул қилинади.

Институтга қабул барча учун (ҳам грантлар, ҳам тўлов-контракт бўйича) тенг ҳуқуқлилик, ягона қабул қоидалари ва ягона танлов асосида амалга оширилиб, тест синовларида энг юқори балл тўплаган абитуриентларнинг давлат грантлари бўйича биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқи таъминланади. Қолган абитуриентлар тест баллари рейтинги асосида белгиланган тўлов-контракт квоталари доирасида қабул қилиниш ҳуқуқига эгадирлар. Қонунчиликка мувофиқ тест синовларисиз муайян имтиёз асосида ҳам ўқишга қабул қилиш кафолатланади.

7. СамИСИнинг талабалари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- фан, техника, замонавий технологиялар ютуқларига мос келувчи билимлар олиш;
- институт ахборот ресурс марказида мавжуд бўлган китоблар, даврий нашрлар, электрон таълим воситаларидан белгиланган тартибда бепул фойдаланиш;
- бепул маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар олишга;
- аудиториялар, таълим жараёнига оид воситалардан ўрнатилган тартибда бепул фойдаланиш;

- таълим жараёни самарадорлиги ва таълим сифатини ошириш юзасидан ўз тақлиф-мулоҳазаларини, танқидий фикрларини белгиланган тартибда кафедра, факультет раҳбариятига ҳамда институт маъмуриятга билдириш ва уларни кўриб чиқилишини талаб қилиш;

- институт ва факультет миқёсида ўтказиладиган оммавий тадбирларда иштирок этиш;

- илмий-тадқиқот ишларида ва илмий конференцияларда қатнашишга ва уларнинг натижаларини нашр этишга ва бу ҳақда ахборотлар бериш;

- институтда қонуний равишда фаолият юритаётган жамоат бирлашмаларига аъзо бўлиш ва улар ишида қатнашиш.

Талаба сифатли ва юқори савияда билим олиши, танлаган ихтисослиги бўйича юқори малакали мутахассис бўлиб етишиш учун зарур бўлган қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланишга ҳақлидир.

Институтда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ, махсус таълим эҳтиёжлари ва индивидуал имкониятларини ҳисобга олган ҳолда барча талабаларга таълим олишда тенг ҳуқуқлиликини таъминлаш асосида ташкил этилади.

Талаба ўз ҳуқуқларини суистеъмол қилмаслиги, бу ҳуқуқлардан ўзга шахслар манфаатига зид мақсадларда фойдаланмаслиги шарт.

8. Давлат грантлари бўйича ва тўлов-контракт асосида ўқитишнинг ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолдаги шаклида таълим олаётган талабалар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартиб ва миқдорда стипендия билан таъминланадилар.

Талабалар тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат стипендияси ва Навоий номидаги Давлат стипендияси, шунингдек, ўқишга йўллаган юридик ва жисмоний шахслар тайинлаган стипендияларни олиш ҳуқуқига эгадирлар.

9. Ҳарбий хизматни ўташ, саломатлигини тиклаш, ҳомиладорлик ва туғиш, шунингдек болаларни парвариш қилиш таътиллари даврида талабага Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган тартиб асосида академик таътил берилиши мумкин.

10. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ кундузги ўқув шаклида таълим олаётган талабаларга олий таълим муассасасида ўқиётган вақти давомида ҳарбий хизматга чақириш муддатини кечиктириш имкони берилади.

11. Талабалар турар жойига муҳтож талабалар институтнинг талабалар турар жойларидан санитария меъёрлари ва қоидаларига жавоб берадиган жой билан таъминланади. Талабалар турар жойларида талабаларга коммунал-маиший хизматлар учун тўловлар институт маъмурияти томонидан белгиланади. Турар жойга муҳтож талабалар мавжуд бўлган ҳолда институтнинг талабалар турар жойлари майдонидан бошқа мақсадларда фойдаланиш (ижарага бериш, бошқа келишувлар)га рухсат этилмайди.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқув шаклида таълим олаётган талабаларга ўқишдан бўш вақтларида институтнинг ўзида, шунингдек, бошқа жойларда ишлашга рухсат этилади.

12. Институтдан ўз хоҳиши ёки узрли сабабларга кўра четлаштирилган талаба, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари асосида қайта ўқишга тикланиш ҳуқуқига эга.

Илгари институт маъмуриятнинг ташаббуси билан четлаштирилган шахсларни, барча ўқув шакллари бўйича талабалар сафига қайта тиклаш тўлов-контракт асосида амалга оширилади.

Институт талабалари белгиланган тартиб ва қоидалар асосида бошқа олий таълим муассасаларига ўқишларини кўчириш (ўқишга қайта тикланиш) ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида таълим фаолиятини олиб бориш учун лицензияга эга бўлмаган нодавлат олий таълим муассасалари ва бошқа мамлакатлар олий таълим муассасаларининг филиаллари (марказлар, бўлимлар, ўқув-маслаҳат пунктлари ва бошқалар)дан талабаларни институтга ўқишини кўчириш (ўқишга тиклаш) мумкин эмас.

Талабалар ўқишини бир олий таълим муассасасидан бошқасига кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

13. Институт талабалари олий таълимнинг таълим дастурлари ва ўқув режасида назарда тутилган билимларни эгаллашлари, топшириқларнинг барча турларини белгиланган муддатда бажаришлари зарур ҳамда институтнинг Уставига, Ички тартиб қоидалари ва Талабалар турар жойлари қоидаларига риоя этишлари шарт.

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларида назарда тутилган ҳоллардан ташқари, талабаларни ўқиш вақти ҳисобидан таълим жараёни билан боғлиқ бўлмаган ишларга жалб этиш ман этилади.

14. Ушбу Устав ва институтнинг Ички тартиб қоидаларида назарда тутилган мажбуриятларни бузгани тақдирда талабага нисбатан қуйидаги интизомий жазо чоралари кўрилади: ҳайфсан ҳамда талабалар сафидан четлаштириш.

Талаба институтдан қуйидаги ҳолларда четлаштирилиши мумкин:

а) ўз хоҳишига биноан;

- б) ўқишнинг бошқа таълим муассасасига кўчирилиши муносабати билан;
- в) саломатлиги туфайли (тиббий комиссияси маълумотномаси асосида);
- г) ўқув интизомини ва институтнинг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;
- д) бир семестр давомида дарсларни узрли сабабларсиз 74 соатдан ортиқ қолдирганлиги сабабли;

е) ўқиш учун белгиланган тўлов ўз вақтида амалга оширилмаганлиги сабабли (тўлов-контракт бўйича таҳсил олаётганлар учун);

ж) талаба суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;

з) вафот этганлиги сабабли.

Ҳарбий хизматни ўташ, саломатлигини тиклаш, ҳомиладорлик ва туғиш, шунингдек болаларни парвариш қилиш таътиллари даврида талабага олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган тартиб асосида академик таътил берилиши мумкин.

Белгиланган муддатларда фанларни ўзлаштира олмаган (академик қарздор бўлган) талаба институт ректори буйруғи билан курсдан қолдирилади.

Академик қарздорлиги туфайли курсдан қолдирилган талаба тўлов – контракт асосида ўқишини қуйи курсдаги ўқув семестри бошидан бошлаши мумкин.

Институт маъмурияти ташаббуси билан талабаларни ўқишдан четлаштириш талабалар касаба уюшмасининг ёзма розилигини инобатга олган ҳолда (касаба уюшмаси аъзоси бўлган талабалар учун) амалга оширилади. Шунингдек, талаба мазкур Қоидаларнинг 14-банди “д” кичик бандига кўра четлаштирилаётган ҳолда, институтнинг “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти билан ҳам келишилиши мумкин.

Интизомий жазога тортилган талаба ўзига қўлланилган жазо чорасининг қонунийлиги ва адолатлилиги юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда норозилик билдириши мумкин.

Талабага нисбатан қўлланилган интизомий жазо юзасидан маълумот унинг шахсий йиғма жилдида сақланади.

Интизомий жазолар талабаларнинг касаллик ёки таътилда бўлган вақти ҳисобга олинмаган ҳолда хатти-ҳаракат аниқлангандан сўнг бир ойдан ва хатти-ҳаракат содир этилганидан сўнг олти ойдан кечиктирилмай қўлланилади. Талабалар касаллик пайтида, академик таътил ёки ҳомиладорлик ва туғиш ҳолати билан боғлиқ бўлган таътил пайтларда талабалар сафидан четлаштириш мумкин эмас.

Касаллик пайти талаба (ёки унинг ота-онаси) ариза ва тегишли маълумотномалар билан, одатда, бир ҳафтадан кечиктирилмасдан институтга маълум қилинади.

15. Институтда таълим ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда кундузги ўқув шаклида олиб борилади.

б) Тингловчилар:

16. СамИСИ қошида малака ошириш ва қайта тайёрлаш марказида ўқиётган шахслар тингловчилар ҳисобланади. Тингловчиларнинг мақоми таълим хизматларини олиш қисми бўйича институтда мувофиқ ўқув шаклида таълим олаётган талабанинг мақоми билан тенглаштирилади.

Кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тартиби, тингловчиларни ўқитиш шартлари ва ҳуқуқлари қонун ҳужжатларига мувофиқ тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан белгиланади.

в) Таянч докторантура ва, мустақил изланувчилар:

17. СамИСИда олий ўқув юртидан кейинги уч йилгача давом этадиган ўқиш қуйидаги шаклларда амалга оширилади:

➤ Таянч докторантура;

➤ мустақил изланувчилик.

СамИСИнинг таянч докторантура ва мустақил изланувчилари бўлиб, муайян йўналиш бўйича илмий тадқиқот олиб бораётган ва фан доктори илмий даражасини олиш учун диссертация тайёрлаётган шахслар ҳисобланади.

Жамиятнинг олий малакали илмий ва илмий-педагогик кадрларга бўлган эҳтиёжини таъминлашга йўналтирилган узлуксиз таълим тури - олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳисобланади.

Ишлаб чиқаришдан бўшаган ҳолда мутахассисликни чуқур ўрганиш ва докторлик диссертациясини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш мақсадида улар томонидан илмий изланишлар олиб бориш бўйича фан доктори даражаси изланувчилари учун олий таълим муассасалари ва илмий-тадқиқот муассасаларида ташкил этиладиган олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар ихтисосликлар бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълим шакли – таянч докторантура ва мустақил изланувчилар ҳисобланади.

Ишлаб чиқаришдан бўшамаган ҳолда докторлик диссертациясини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш мақсадида мутахассисликни чуқур ўрганиш ва улар томонидан илмий изланишлар бўйича фан доктори илмий даражаси изланувчилари учун олий таълим муассасалари ва илмий-тадқиқот муассасаларида ташкил этиладиган олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълим шакли - мустақил изланувчилик ҳисобланади.

Олий таълим муассасасига ёки илмий-тадқиқот муассасасига таянч докторантура ва мустақил изланувчиликка белгиланган тартибда қабул қилинган шахс – таянч докторант ҳисобланади.

Олий таълим муассасасига ёки илмий-тадқиқот муассасасига мустақил изланувчиликка белгиланган тартибда қабул қилинган шахс - мустақил изланувчи ҳисобланади.

18. СамИСИ олий ўқув юртидан кейинги таълим институтига таянч докторант сифатида кирувчи шахслар қуйидаги талабларга жавоб бериши керак:

камида икки йиллик илмий ёки илмий-педагогик иш стажига эга бўлиш;

олий таълим муассасаси магистратураси дипломига ёки унга тенг бўлган Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академияси, Ички ишлар академияси ва Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати олий таълим муассасалари дипломига ёхуд фан номзоди илмий даражасига ёки магистр даражаси жорий этилгунгача олинган олий маълумот тўғрисидаги дипломга эга бўлиш;

илмий изланишлар ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланиш лаёқатига эга бўлиш;

муайян илмий натижаларга, шу жумладан илмий журналлар ва нашрларда чоп этилган камида учта илмий мақолага ва илмий-амалий конференциялар, семинарлар ва давра суҳбатлари тўпламларида, тегишли илмий йўналишлар бўйича илмий ишлар тўпламларида фан доктори илмий даражаси олиш учун диссертация тадқиқоти асосини ташкил қилиши мумкин бўлган иккита тезисга эга бўлиш;

хорижий тилни магистратура битирувчисининг тегишли даражасида билиш;

замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан, шу жумладан Интернетдан фойдалана олиш.

Мустақил изланувчилар сифатида расмийлаштириладиган шахслар қуйидаги талабларга мувофиқ бўлиши керак:

камида беш йиллик амалий иш стажига эга бўлиш;

бакалавр ёки магистр дипломига ёхуд Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси ёки Миллий хавфсизлик хизмати олий ҳарбий таълим муассасалари дипломига ёхуд фан номзоди илмий даражасига ёки магистр даражаси жорий этилгунгача олинган олий маълумот тўғрисидаги дипломга эга бўлиш;

илмий изланишлар ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланиш лаёқатига эга бўлиш;

муайян илмий ютуқларга, фан доктори даражасини олиш учун диссертация тадқиқоти асосини ташкил этиши мумкин бўлган (илмий журналлар ва нашрларда чоп этилган камида учта илмий мақолага, илмий, илмий-амалий конференциялар, семинарлар ва давра суҳбатлари тўпламларида, тегишли илмий йўналишлар бўйича илмий ишлар тўпламларида камида иккита тезисга эга бўлиш, ва/ёки тегишли илмий йўналишлар бўйича ихтирога ёки селекция ютуғига битта ёки ундан кўп патентга муаллиф (хаммуаллиф) бўлиш ва/ёки тегишли илмий йўналишлар бўйича илмий-технологик ишланмаларда қатнашганлик;

хорижий тилни магистратура битирувчисининг тегишли даражасида билиш;

замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан, шу жумладан Интернетдан фойдалана олиш.

Таянч докторантурага ва мустақил изланувчиликга қабул қилиш, уларнинг диссертация устида ишлаётганликлари учун имтиёзлар бериш тартиби, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 декабрдаги 365-сон қарорига илова қилинган “Олий ўқув юртидан кейинги таълимга қўйиладиган давлат талаблари” ҳамда “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тўғрисида низом”га мувофиқ амалга оширилади.

г) СамИСИ профессор-ўқитувчилари таркиби, ўқув-ёрдамчи ва маъмурий-хўжалик ходимлари (персонали)

19. СамИСИда профессор-ўқитувчилар таркиби, илмий ходимлар, муҳандислик-техника, маъмурий-хўжалик, ишлаб чиқариш, ўқув-ёрдамчи ва бошқа хизматчилар лавозимлари мавжуд.

Профессор-ўқитувчилар таркибига кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, ассистент ва ўқитувчи-стажёр лавозимлари киради (ўқитувчи-стажёр лавозими ЎзР ВМнинг 2008 йил 1 август “Республика олий таълим муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида”ги 164-сон қарорига асосан киритилди).

20. Профессор-ўқитувчилар таркибидаги лавозимларни эгаллаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февраль 20-сонли қарори билан тасдиқланган “Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомга мувофиқ танлов асосида меҳнат шартномаси бўйича амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 9 март Ф-137-сонли фармойишига мувофиқ институт проректори ректор тавсиясига кўра Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти девони билан келишилган ҳолда тайинланади. Факультет декани Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда институт ректорининг буйруғи билан тайинланади.

21. СамИСИнинг профессор-ўқитувчилар таркиби ва илмий ходимлари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- белгиланган тартибда институт ва факультет Илмий Кенгашларига сайлаш ва сайланиш;
- институтнинг фаолиятига тааллуқли масалаларни муҳокама қилишда иштирок этиш;
- институтнинг ахборот-ресурс маркази, ўқув ва илмий бўлинмаларнинг хизматларидан, шунингдек, ижтимоий-маиший, тиббий ва бошқа бўлимлар хизматидан жамоа шартномасига мувофиқ фойдаланиш;
- ўқитишнинг услуб ва воситаларини танлаш, ўқув ва илмий жараённинг юқори сифатини таъминловчи илмий тадқиқот ишларини амалга ошириш;
- институт маъмуриятининг буйруқ ва фармойишлари юзасидан қонунчиликда белгиланган тартибда мурожаат қилиш;
- қонунчиликда белгиланган тартибда танловларда қатнашиш, лавозимларни эгаллаш;
- ўзлари ишлаётган кафедра, факультетдан ташқари бошқа факультет, кафедра, ташкилотларда ўриндошлик асосида ишлаш (асосий иш жойи билан келишилган ҳолда);
- хорижий ҳамкасбларнинг соҳага доир илмий ва ўқув-услубий адабиётлари билан танишиш ва улар билан фикр алмашиш;
- ўз фани бўйича сифатли дарсликлар ва ўқув қўлланмалар тайёрлаш;
- назарий билимларини амалий тажрибасини, илмий тадқиқот олиб бориш услубини, педагогик маҳоратини такомиллаштириб бориш;
- талабаларнинг илмий тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш;
- грантлар, илмий лойиҳалар, хўжалик шартномаларида иштирок этиш;
- Ўзбекистон Республикасининг таълим соҳасига оид қонунчилигида белгиланган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш.

22. СамИСИнинг профессор-ўқитувчилар таркиби ва илмий ходимларининг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

- таълим тўғрисидаги қонунчилик, меҳнат ва технология интизоми, институт Устави, Ички меҳнат тартиби қоидаларига қатъий риоя қилиш; ўзининг хизмат вазифаларини виждонан бажариш ва ўқитувчилик шаънига доғ туширмаслик;

- иш жараёнида мулоқот қиладиган институт ходимлари, талабалари ва бошқа шахслар билан ҳушфёъл муносабатда бўлиш;

- ректорнинг қонуний фармойишларини бажариш, ҳар йили тасдиқланадиган шахсий режа асосида ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш, хусусан:

а) ўқув юкнамалари ҳажмини, ўқув-услубий, илмий ўқув-ташкилий ишларни тасдиқланган шахсий режа асосида бажариш ва маънавий-маърифий ишларда иштирок этиш;

б) дарслик, ўқув қўлланма тайёрлаш, ўқув абадиётлар, илмий мақолалар, монографиялар ёзиш;

в) тарбиявий ишларни олиб бориш, талабалар билан маънавий-маърифий ишларда бевосита иштирок этиш, шу жумладан дарсдан ташқари вақтларда ўтказиладиган тадбирларда;

д) Илмий кенгаш томонидан тасдиқланган кафедра илмий мавзуларида иштирок этиш;

е) ўз малакасини мунтазам равишда ошириш;

- меҳнатни муҳофаза қилиш хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидаларига риоя қилиш;

- институтнинг мол-мулкани авайлаш, ундан оқилона фойдаланиш;

- институтга бевосита етказилган ҳақиқий моддий зарарни қоплаш;

- институт жамоатчилиги ишларида қатнашиш;

- педагогик ва илмий жараённинг самарадорлигини таъминлаш;

- замонавий цивилизация ва демократия шароитида талабаларнинг танлаган йўналиши (мутахассислиги) бўйича юксак касбий тайёргарликни, меҳнатга бўлган қобилиятни шакллантириш;

- чет тили ва ахборот технологияларидан саводхонлигини ошириб бориш;

- талабаларда мустақил фикрлаш, ташаббускорлик, ижодий қобилиятни шакллантириш;

- «Устоз-шогирд» тизимида иштирок этиб, ўзига бириктирилган шогирдлар билан илмий, маънавий-маърифий, тарбиявий ишларни амалга ошириш;

- ўзининг одоби, маданияти, маънавий савияси билан ўрнатилган бўлиш;

- кийиниш маданиятига риоя этиш;

- республикада амалга оширилаётган ислохотлар ва жаҳонда рўй бераётган янгиликлардан хабардор бўлиш;

- институт, факультет, кафедра томонидан ташкил этиладиган маданий, маънавий, маърифий тадбирларда фаол иштирок этиш;

- ўзи ўқитадиган фан дастурини мунтазам фан ва техника ютуқлари асосида бойитиб бориш;

- дарсларни юқори савияда ўтиш;

- фан йўналишига тегишли янги манбаларни топиш ва улар билан талабаларни таништириб бориш;

- ҳар ўқув йили бошлангунга қадар ўзи ўқитадиган фан(лар)нинг ишчи ўқув дастури, календарь режаси ва рейтинг назоратлари жадвалини ишлаб чиқиш ва кафедра мажлисида тасдиқлаш;

- рейтинг тадбирларини ўз вақтида ўтказиш;

- талабалар билимини ҳолисона баҳолаш;

- янги педагогик технологияларни дарс жараёнида қўллаш;

- илмий салоҳият ва педагогик маҳоратини ошириш;

- талабалар илмий-тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш;

- олий таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларда фаол қатнашиш;

23. Институт профессор-ўқитувчи ходимларининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 13.04.2005 йилдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби тўғрисида”ги муваққат Йўриқнома асосида амалга оширилади.

24. СамИСИ профессор-ўқитувчилари таркиби уч йилда камида бир маротаба малакасини ошириш қафолатини таъминлайди.

25. СамИСИ маъмурий-хўжалик, муҳандислик-техника, ўқув-ёрдамчи ва бошқа хизмат ходимларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари институтнинг Ички тартиб-қоидалари ва лавозим йўриқномалари билан белгиланади.

IV. Ўқув-тарбиявий ва илмий-методик ишлар

26. СамИСИ қуйидаги йўналиш ва мутахассисликлар бўйича олий таълим ва олий ўқув юртидан кейинги таълимнинг асосий таълим дастурлари, қўшимча таълим (кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш)нинг дастурларини амалга оширади:

1) Олий таълим (бакалавриат ва магистратура):

а) бакалавриатда таълим ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда кундузги ўқув шаклида қуйидаги таълим йўналишларида олиб борилади: Касб таълими: иқтисодиёт, касб таълими: бухгалтерия ҳисоби ва аудит, касб таълими: молия, иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича), менежмент (туризм), маркетинг (туризм), молия, банк иши, бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича), суғурта иши, ғазначилик иши, хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича), меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш, туризм (фаолият йўналишлари бўйича).

б) магистратурада таълим ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда кундузги ўқув шаклида қуйидаги магистратура мутахассисликлари бўйича олиб борилади:

27. СамИСИ таълимнинг асосий таълим дастурларини икки босқичда амалга оширади: бакалавриат ва магистратура.

Бакалавриат - таълим йўналиши бўйича фундаментал ва амалий билимлар берувчи, ўқиш муддати 4 йилдан кам бўлмаган таянч олий таълимдир.

Бакалавр дастурини тугатган битирувчиларга давлат аттестацияси яқунлари бўйича таълим йўналиши бўйича «бакалавр» даражаси берилади ҳамда давлат намунасидаги диплом топширилади.

Магистратура - йўналишнинг муайян мутахассислиги бўйича фундаментал ва амалий билимлар берувчи, бакалавриат негизида, ўқиш муддати 2 йилдан кам бўлмаган олий таълимдир.

Магистр дастурини тугатган битирувчиларга давлат аттестацияси яқунлари бўйича тайёрланган муайян мутахассислик бўйича «магистр» даражаси берилади ва давлат намунасидаги диплом топширилади.

Бакалавр ва магистрлик давлат намунасидаги диплом унинг эгаларига касбий фаолият билан шуғулланиш ёки танланган таълим йўналишига ва мутахассислигига мувофиқ таълим муассасаларининг навбатдаги босқичларида ўқишни давом эттириш ҳуқуқини беради.

Олий таълимнинг турли босқичида асосий таълим дастурлари бўйича дастлабки таълим олиш, иккинчи олий таълим олиш сифатида қаралмайди.

28. СамИСИда таълим жараёнини ташкил этиш, таянч олий таълим муассасаси томонидан ишлаб чиқиладиган ва ўрнатилган тартибда тасдиқланадиган ўқув режалари ва фанларнинг дастурлари, институт ректори (ўқув ишлари бўйича проректор) томонидан тасдиқланган йиллик календарь ўқув жадвали ҳамда машғулотлар жадвали билан тартибга солинади.

Таълим жараёнини мақсадли йўналтириш йўли билан ташкил этиш, яъни таълим шакллари, услуб ва воситаларни танлаш йўли билан институт талабаларига олий таълимнинг асосий касбий таълим дастурларини ўзлаштириш учун зарурий шароитларини яратиб берилиши лозим.

Таълим-тарбия жараёнининг бирлиги давлат таълим стандартлари билан таъминланади. Институтнинг ижтимоий - иқтисодий ва гуманитар фанлари кафедралари, маънавий-маърифий ва спорт бўғинларига, талабалар ва бошқа жамоатчилик ташкилотларига, раҳбарлик қилиш ва уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб бориш маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича проректор томонидан амалга оширилади.

29. СамИСИда ўқув машғулотларининг қуйидаги асосий турлари белгиланган: маъруза, консультация, семинар, амалий машғулот, лаборатория иши, назорат иши, коллоквиум,

мустақил таълим, амалиёт, курс лойиҳаси (курс иши), бакалаврлик битирув малакавий иши ҳамда магистрлик диссертацияси.

Аудитория машғулотларининг барча турлари учун 40 (80 минутлик танаффуссиз қўшма маъруза ёки амалий машғулот) дақиқалик академик соат белгиланган. Ўқув машғулотлари орасидаги танаффус камида 10 дақиқа бўлади.

Таълим ва тарбия олиб бориладиган тиллар:

- ўзбек ҳамда рус тиллари ҳисобланади.

30. СамИСИда кадрлар тайёрлаш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.

Олий таълимнинг асосий касбий таълим дастури доирасида таълим олишнинг барча шакллари учун ўрнатилган тартибда ишлаб чиқилган ва “Ўзстандарт” агентлигида давлат рўйхатидан ўтказилган давлат таълим стандарти қўлланилади.

31. СамИСИда ўқув йили икки семестрга бўлинади ва унинг ҳар бирида талабаларнинг фанларни ўзлаштириши рейтинг назорати шаклида олиб борилади.

Ўзлаштирувчи талабаларни курсдан курсга ўтказиш факультет деканининг тавсиясига биноан ректор буйруғи билан амалга оширилади. Талабаларни курсдан курсга шартли ўтказиш мумкин эмас.

Олий таълимнинг таълим дастурларини ўзлаштириш, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган ва Адлия вазирлигидан давлат рўйхатидан ўтказилган “Олий таълим муассасалари талабалари билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисидаги низом”га мувофиқ тартибга солинади, “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисидаги низом”га асосан битирувчиларнинг якуний аттестацияси билан тугалланади.

32. СамИСИда илғор педагогик ва ахборот технологиялари, таълимни индивидуallasштириш ва мустақил таълим олиш воситаларини, модул тизими ҳамда масофавий таълим беришни қўллаш ҳисобига мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишга йўналтирилган илмий-услубий ишлар амалга оширилади.

2) Олий ўқув юртидан кейинги таълим:

а) Таняч докторантура ва мустақил изланувчилик 08.00.05 “Хизмат кўрсатиш тармоқлари иқтисодиёти”, 08.00.07 “Молия, пул муомаласи ва кредит”, 08.00.08 “Бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит”, 08.00.11 “Маркетинг”, 08.00.13 “Менежмент”, 08.00.15 “Саноат иқтисодиёти тадбиркорлик ва кичик бизнес ихтисосликлари бўйича амалга оширилади.

33. СамИСИда олий ўқув юртидан кейинги таълим доирасида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий Аттестация Комиссияси томонидан тасдиқланган “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар мутахассисликлари рўйхати”га мувофиқ тегишли вазирлик (идора) рухсати асосида таняч докторантура ва мустақил изланувчилик институтлари орқали илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш ишлари амалга оширилади.

Олий ўқув юртидан кейинги таълимга оид муносабатлар ўрнатилган тартибда тасдиқланган ва Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тўғрисида низом” билан тартибга солинади.

34. Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти таркибидаги қайта тайёрлаш ва малака ошириш маркази институтнинг таркибий қисми ҳисобланади. Кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тартиби, тингловчиларни ўқитиш шартлари ва ҳуқуқлари тегишли низомлар билан белгиланади. Марказда ўқиётган тингловчилар мақоми институтнинг мувофиқ ўқув шаклида таълим олаётган талабанинг мақоми билан тенглаштирилади.

Марказда Иқтисодиёт, Бухгалтерия ҳисоби ва аудит, Банк иши, Молия, Суғурта иши, Маркетинг, Менежмент, Касб таълими мутахассисликлари бўйича педагог кадрлар малакаси оширилади ва қайта тайёрланади. Шунингдек, санаб ўтилган йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича қисқа муддатли пуллик касбий курслар ташкил этилиш мумкин.

Кадрларнинг малакасини ошириш марказда ўқиш натижаларига кўра ўрнатилган тартибда тасдиқланган давлат намунасидаги сертификат ва диплом берилади. Марказ фаолияти ўзи туширилган маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Марказ Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигининг 2006 йил 13 апрелдаги 76-сонли буйруғи билан тасдиқланган “Кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳақидаги намунавий низом” асосида ишлаб чиқилган ва институт илмий кенгашида тасдиқланган ўзининг Низоми асосида фаолият юргизади.

35. СамИСИДа илмий кенгашнинг тематик режалари бўйича, бажариладиган ишларнинг сифати ҳамда меҳнат хавфсизлигини таъминлаган ҳолда талабалар, докторантларни кенг жалб этиб, илмий-тадқиқот ва ижодий ишларни олиб боради.

Илмий тадқиқотлар қуйидаги маблағлар ҳисобидан молиялаштирилади:

- фан, техника ва маданиятнинг муҳим йўналишлари бўйича фундаментал, амалий ҳамда инновацион тадқиқотларни бажариш учун ажратиладиган давлат бюджети маблағлари;
- шартнома асосида соҳавий вазирликлар, идоралар, корхоналар, бирлашмалар ва бошқалар, шу жумладан хорижий ташкилотлар маблағлари.

V. Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг таркиби

36. СамИСИнинг таркибига қуйидагилар киради:

а) Иқтисодиёт ва менежмент факультети, Банк-молия хизматлари факультети, Сервис ва туризм факультети, Магистратура бўлими, Қайта тайёрлаш ва малака ошириш маркази.

б) “Иқтисодиёт” кафедраси, “Менежмент ва статистика” кафедраси, “Маркетинг” кафедраси, “Молия ва суғурта хизматлари” кафедраси, “Банк ва жамғарма ишлари” кафедраси, “Бухгалтерия ҳисоби ва аудит” кафедраси, “Халқаро туризм ва туризм сервиси” кафедраси, “Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш” кафедраси, “Касб-ҳунар таълими” кафедраси, “Тилларга ўқитиш” кафедраси, “Ижтимоий гуманитар фанлар” кафедраси, “Олий математика ва ахборот технологиялари” кафедраси, “Жисмоний маданият” кафедраси.

в) ходимлар бўлими, ички назорат ва мониторинг бўлими, девонхона, халқаро алоқалар бўлими, илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш бўлими, ўқув-услугият бўлими, маънавият ва маърифат бўлими, ахборот ресурс маркази, ахборот технологиялари маркази, таҳрир-нашриёт бўлими, маркетинг хизмати бўлими, ҳисобхона, режа ва молия бўлими.

г) СамИСИ Академик лицейи фаолият кўрсатади. Академик лицейида 4 та кафедра мавжуд: “Математика ва информатика” кафедраси, “Хорижий тиллар” кафедраси, “Ижтимоий-гуманитар фанлар” кафедраси, “Табиий фанлар” кафедраси.

VI. Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтини бошқариш

37. СамИСИни бошқариш Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ҳамда ушбу Уставга мувофиқ яқка раҳбарлик ва институтнинг Илмий кенгаши, Васийлар кенгаши орқали жамоатчилик бошқарувини уйғунлаштириш тамойили асосида амалга оширилади.

38. СамИСИни бевосита бошқариш Ўзбекистон Республикаси Президентнинг 1992 йил 9 март 137-ф фармойишида белгиланган тартиб асосида тайинланадиган ректор томонидан амалга оширилади.

Ректор институт фаолиятига, шунингдек, институтнинг Ички тартиб қоидалари, Олий таълим тўғрисидаги Низом ҳамда мазкур Уставда белгиланган мажбуриятлар учун тўла масъулдир.

Ректор Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ институт номидан иш олиб боради, барча идоралар, муассасалар, корхоналарда унинг вакили сифатида қатнашади, институтнинг мол-мулкига масъуллик қилади, шартномалар тузади, ишончномалар беради, банк муассасаларида олий таълим муассасасининг ҳисоб рақамларини очади, молиявий маблағлардан ўрнатилган тартибда фойдаланиш бўйича фармойишлар беради.

Ректор институтнинг ваколати доирасида:

- институтнинг барча ходимлари, талабалари ва бошқа таълим олаётганлар учун мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва топшириқлар беради;
- бўйсунувчи вазирлик (идора) билан келишилган ҳолда факультет деканлари ва бош ҳисобчини лавозимига тайинлайди ҳамда лавозимидан озод қилади;
- институт проректорлари лавозимига номзодларни тавсия этади ва проректорлар, деканларнинг муайян вазифалари ҳамда масъулиятларини белгилайди;

- институт ходимлари ва хизматчиларини, шунингдек илмий-педагогик ходимларини Ўзбекистон Республикаси меҳнат қонунчилиги ва Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда ишга олиш ва бўшатишни амалга оширади;

- институт таркибига кирган илмий тадқиқот, тажриба-экспериментал ҳамда бошқа ташкилот ва бўлинмаларнинг вазифаларини белгилайди ва улар тўғрисидаги низомларни тасдиқлайди;

- институт ходимларининг лавозим маошларига ҳар ойлик устамалар ва қўшимчаларни белгилайди;

- касаба уюшма қўмитаси ёки институтнинг бошқа ваколатли органи билан келишган ҳолда Ички тартиб қоидаларини тасдиқлайди;

- институтнинг амалдаги қонун ҳужжатлари ёки Вазирликнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари бузилган ҳолда чиқарилган буйруқларини бекор қилади;

- институтда Намунавий штат бирликларига мувофиқ ажратилган маблағлар ҳамда иш ҳақи фонди, тасдиқланган институт ходимларининг сони ва лавозим маошлари, тариф сеткаси доирасида институт профессор-ўқитувчилари таркиби ва институт ходимларининг штат бирлигини тасдиқлайди ҳамда лавозим маошларини белгилайди;

- институт Илмий Кенгашининг тавсиясига кўра ўрнатилган тартибда тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ факультетларни, кафедраларни очиш ёки ёпиш қарорларини тасдиқлайди.

“Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисидаги низом” талабларидан келиб чиққан ҳолда институт Илмий Кенгашининг тавсиясига кўра кафедралар ташкил этилади ёки тугатилади.

Институт ректорига ўзи ишлаётган институтда ва ундан ташқарида ҳақ тўланадиган бошқа раҳбарлик лавозимида (илмий ва илмий - методик раҳбарликдан ташқари) ўриндошлик бўйича ишлашга руҳсат этилмайди. Ректор ўз вазифаларини ўриндошлик бўйича бажариши мумкин эмас.

39. “Олий таълим тўғрисидаги Низом”га мувофиқ СамИСИда институт фаолиятининг асосий масалаларини кўриш учун Илмий Кенгаш ташкил этилади.

Илмий Кенгаш таркибига ректор киради ва Илмий Кенгаш раиси ҳисобланади, проректорлар, факультетлар деканлари ҳамда мутахассислар тайёрловчи кафедралар мудирлари, шунингдек, талабалар ва институт ходимлари касаба уюшмаси кенгаши вакиллари киради. Илмий Кенгашнинг бошқа аъзолари умумий мажлисда (конференцияда) яширин овоз бериш йўли билан сайланади. Профессор-ўқитувчилар таркибидан Илмий Кенгашга сайланадиганлар сони ректор буйруғи билан белгиланади.

Илмий Кенгашнинг ваколати, уни сайлаш ва фаолият юритиш тартиби таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланган “Олий таълим муассасасининг Илмий Кенгаши тўғрисидаги Низом” билан белгиланади.

40. СамИСИда Васийлар кенгаши институтни бошқарувчи жамоатчилик органи ташкил этилади ва унинг таркибига муассис-вазирликлар, маҳаллий ҳокимият, ишбилармон доиралар, жамоатчилик ташкилотлари, жамғарма ва васийлар, бошқа таълим муассасаларининг вакиллари киради.

Васийлар кенгашининг таркиби, ваколатлари, шакллантириш таркиби ва фаолияти “Васийлар кенгаши тўғрисидаги Низом” билан белгиланади.

41. СамИСИда касаба уюшмалари ва бошқа жамоатчилик ташкилотлари фаолият кўрсатади. Талабалар ва ходимлар манфаатларини ҳимоялашни таълим ва фан касаба уюшмалари ҳамда уларнинг институтда сайланган органлари амалга оширади. Талабалар ва ходимларни ваколат органларининг ҳуқуқлари ва уларга нисбатан институт маъмуриятининг мажбуриятлари қуйидагилардир:

1) Ўзбекистон Республикаси "Таълим тўғрисидаги қонун, "Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури", бошқа меъёрий ҳужжатлардаги ўқиш жараёнини ташкил қилиш маъмуриятнинг ҳуқуқидир. Бу масалада иш берувчи касаба уюшмасини қутिलाётган ташкилий ўзгаришлар, иш ҳақи ва меҳнат шароити юзасидан амалга оширилиши мўлжалланаётган тадбирлар тўғрисида хабардор қилиб туради.

2) Ходимлар манфаатдорлиги билан боғлиқ бўлган ва жамоа шартномасига кирмаган ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий масалалар бўйича қарорлар қабул қилишдан олдин касаба уюшмаси қўмитаси билан олдиндан келишиб олинади. Қонунларда кўрсатилган ёки зарурият юзасидан қарор қабул қилганда касаба уюшмаси қўмитасининг розилигини олади.

3) Касаба уюшмаси қўмитаси талаб қилганда ходимларнинг меҳнат, ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатлари, келажакдаги ривожланиш билан борлиқ ҳужжатларни, маълумотларни тақдим этади. Касаба уюшмасининг таклифлари ва фикр-мулоҳазаларни ўз вақтида қўриб чиқади ва унга асосланган ёзма жавоб беради.

4) Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодекси ва "Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолият кафолатлари тўғрисида", "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида" Қонунлари ҳамда бошқа меъёрий ҳужжатларни ижросини таъминлайди. Касаба уюшмасининг ходимларнинг меҳнат шароитини ўрганишга, улар билан тadbирлар ўтказишга ҳеч қандай монелик қилмайди.

5) Ягона ижтимоий тўлов маблағларини белгиланган қонун талаблари асосида ўтказишни таъминлайди. Касаба уюшмаси аъзоларининг аъзолик бадалларини ҳисобхона орқали туман(шаҳар) бирлашган қўмитаси ҳисобига ўтказиши.

6) Институтда раҳбарларни тайинлашда касаба уюшмаси билан маслаҳатлашади.

7) Институтда ички меҳнат тартиби қоидаларини ишлаб чиқиши ва касаба уюшмаси билан келишиб тасдиқланишини таъминлайди.

8) Касаба уюшма қўмитаси аъзоларини, ўз жамоа топшириқларини бажаришлари учун туман(шаҳар) бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси хабарномасига кўра ойлиги сақланган ҳолда ишлаб чиқариш вазифасидан озод қилади.

9) Жамоа аъзolari учун Меҳнат Кодекси, "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Қонунлар бўйича касаба уюшмаси билан биргаликда ўқув семинарлар ўтказиб боради.

Амалдаги низомларга мувофиқ СамИСИда илмий ва ихтиёрий жамиятлар, илмий-услубий, илмий-техник кенгашлар ва комиссиялар, ёш олимлар кенгаши ва бошқалар ташкил этилиши мумкин.

Ректорат ва Илмий Кенгаш ўз фаолиятида институт жамоатчилиқ ташкилотларининг тавсияларини кўриб чиқади ва ўз фаолиятларида уларни ҳисобга олади.

42. Институт таркибидаги факультетларни Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда ректор томонидан тайинланадиган деканлар бошқаради.

Факультет декани ўз фаолиятида "Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисидаги Низом"га амал қилади.

"Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисидаги Низом"га мувофиқ факультетда илмий кенгаш ташкил этилиши мумкин.

Илмий кенгашнинг таркиби, ваколатлари, шакллантириш ва фаолиятининг тартиби "Олий таълим муассасаси факультетининг Илмий Кенгаши тўғрисидаги низом" билан белгиланади.

Кафедра фаолиятига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган Низомга мувофиқ танлов асосида институтнинг Илмий Кенгаши томонидан сайланадиган мудир раҳбарлик қилади.

Кафедра мудирининг ваколатлари ва кафедра фаолиятининг тартиби "Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисидаги низом" билан белгиланади.

VII. Молия-хўжалиқ фаолияти ва моддий-техник база

43. СамИСИга ушбу Уставда назарда тутилган фаолиятни амалга ошириш мақсадида оператив бошқариш ҳуқуқи билан давлат (таъсисчи) томонидан бинолар, иншоотлар, мулкый мажмуалар, институтнинг паспортига мувофиқ асбоб-ускуналар, шунингдек истеъмол, ижтимоий, маданий ва бошқа мақсадлар учун зарур бўлган мулклар бириктирилган.

СамИСИ фақат Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан амалга ошириладиган давлат тасарруфидан чиқариладиган ва хусусийлаштириладиган объектлар каторига киритилган.

СамИСИга ажратилган ер участкалари институтга муддатсиз текин фойдаланиш учун бириктирилган.

44. СамИСИ жисмоний ва юридик шахслардан совға, ҳадя ёки васият бўйича берилган пул маблағлари, мол-мулк ва бошқа мулкӣ объектларга, институт фаолиятининг самараси ҳисобланган интеллектуал ва ижодий маҳсулотларга, шунингдек ўз фаолияти орқали оладиган даромадлар ва бу даромадлар ҳисобидан сотиб олинadиган мулкӣ объектларга эгалик қилиш ҳукуқи берилган.

45. СамИСИ мол-мулкни ижарага олувчи ва мол-мулкни ижарага берувчи сифатида фаолият кўрсатиш ҳукуқига эга. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 8 апрелдаги № 102-сонли “Давлат мулкни ижарага бериш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори билан тасдиқланган “Давлат мулкни ижарага бериш тартиби тўғрисида Низом”га мувофиқ институт ўзига бириктирилган ижарага берилиши қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бинолар, иншоотлар ва уларнинг қисмлари, асбоб-ускуналар, транспорт воситалари шаклидаги давлат мулки ва бошқа мол-мулкларни тасарруф этиш ҳукуқисиз, белгиланган нархлар бўйича ижарага беришни амалга оширади.

Ижара ҳақи сифатида олинган маблағлар таълим жараёнини таъминлаш ва уни ривожлантириш учун фойдаланилади.

46. СамИСИнинг таълим фаолиятини молиявий таъминлаш давлат грантлари асосида мутахассислар тайёрлаш учун ажратилган бюджет маблағлари, давлат томонидан белгиланган нормативлардан келиб чиққан ҳолда қайта тайёрлаш ва ходимларнинг малакасини ошириш ҳисобига ажратилган маблағлар, шунингдек бюджетдан ташқари маблағлар, жумладан талабалар ва тингловчиларни ўқитиш учун белгиланган тартибда олинган тўлов - шартнома асосидаги маблағлар ҳисобига амалга оширилади.

47. СамИСИ институтнинг асосий фаолиятига зарар етмайдиган тартибда таълим ва бошқа соҳаларда пуллик хизмат фаолиятини амалга ошириш мумкин. Институт шуғулланadиган тадбиркорлик фаолияти унинг уставида белгиланган вазифаларга мос келиши керак.

Институт ўз мулки билан хўжалик жамиятлари ва ширкатларнинг устав жамғармасида қатнашиш, пуллик таълим хизматлари, консультациялар ва бошқа хизматлар учун нархларни белгилаш, солиқ ва қонунчиликда назарда тутилган бошқа мажбурий тўловлардан сўнг қолган даромадни мустақил тасарруф этиш ҳукуқига эга.

Институтнинг пуллик таълим хизматлари кўрсатишни бюджетдан ажратиладиган маблағлар ҳисобидаги таълим фаолияти доирасида ва унинг ўрнига амалга оширилиши мумкин эмас.

Институт Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига ҳамда мазкур уставга зид бўлмаган шартномаларни тузиш, мажбуриятлар ва бошқа шартларни белгилаш бўйича масалаларни мустақил ҳал қилади.

48. СамИСИда лавозим маошлари меҳнат шарномаси (битими) тузилаётганда “Олий таълим муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида Низом” ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг ягона тариф сеткасига мувофиқ белгиланади. Институт ходимига лавозим маоши (ставка), ўз функционал вазифаларни ҳамда меҳнат шартномасида назарда тутилган ишларни бажарганлиги учун тўланади. Қўшимча маош, устама ва бошқа моддий рағбатлантириш тадбирларининг ҳажмини институт мустақил, иш ҳақи фонди доирасида қонунчиликда назарда тутилган тартибда ва ҳажмда белгилайди.

Белгиланган маошлар аттестация натижасига кўра фақат уни ошириш мақсадида қайта кўриб чиқилиши мумкин.

49. СамИСИ институтда ташкил этилган жамоат ташкилотларига фаолият кўрсатишлари учун зарур бўлган хоналарни ажратади ва уларни тозалашни ташкил этади.

Институт қошидаги тиббий-санитар муассасасига, шунингдек, унинг ҳудудида жойлашган ёки институтнинг балансида бўлган ҳамда талаба, тингловчи ва ходимларга хизмат кўрсатувчи ошхона ва бошқа умумий овқатланиш муассасаларига иситиш, ёритиш ва сув таъминоти билан таъминланган хоналар ажратилади.

Институтнинг тегишли биноларини таъмирлаш, реконструкция қилиш ёки янгиларини қуриш, уларнинг молиявий таъминоти қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

VIII. Халқаро ҳамкорлик

50. СамИСИ Ўзбекистон Республикаси “Таълим тўғрисида”ги Қонунининг 33-моддасига мувофиқ таълим муаммолари юзасидан халқаро ҳамкорликда иштирок этадилар, чет давлатларнинг тегишли ўқув юртлари билан бевосита алоқалар ўрнатиш, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда улар билан қўшма ўқув юртлари ташкил этиш ҳуқуқига эга.

Чет эл фуқароларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, таълим муассасаси илмий-педагогик ходимларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида ўқитувчилик ва илмий-тадқиқотчилик ишлари давлатлараро органининг хорижий давлатларнинг таълимни бошқариш бўйича тегишли органлари орасидаги шартномалар, шунингдек СамИСИнинг қонунчиликка мувофиқ чет эл фуқаролари ва хорижий юридик шахслар билан бевосита тузган шартномалари асосида амалга оширилади.

52. СамИСИ қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- халқаро нодавлат ташкилотларга кириш;
- Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари деб қаралиши мумкин бўлмаган, хорижий шериклар билан ҳамкорликдаги фаолият тўғрисида белгиланган тартиб асосида шартномалар тузиш;
- хорижий шериклар иштирокида институтнинг таркибий бўлинмалари (марказлар, лабораториялар, техник саройлар ва бошқа бўлимлар)ни қонунчиликда кўзда тутилган тартибда ташкил этиш.

53. СамИСИ Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ ушбу Уставда назарда тутилган ва “Таълим тўғрисида”ги қонуни ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни бажаришга, шунингдек халқаро алоқаларни ривожлантиришга йўналтирилган ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқига эга.

54. СамИСИнинг ташқи иқтисодий фаолиятдан тушган валюта, моддий тушумлари қонунчиликка биноан унинг уставида белгиланган фаолиятини таъминлаш учун ишлатилади.

IX. Яқуний қоидалар

55. СамИСИ Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида белгиланган тартибда қуйидагиларга жавоб беради:

- унинг ваколатига киритилган вазифаларни бажармаганлиги;
- таълим жараёнида ўқув режа ва жадвалларга мувофиқ таълим дастурлари ҳажмини тўлиқ бажармаганлиги;
- таълим жараёни вақтида институтда таълим олувчилар ва ходимларининг ҳаёти ва соғлиғи;
- таълим олувчилар ва институт ходимларининг ҳуқуқ ва эркинликларнинг бузилганлиги;
- Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида назарда тутилган бошқа хатти-ҳаракатлар.

56. СамИСИ Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартиб асосида қайта ташкил қилиниши ёки тугатилиши мумкин.

57. Институт томонидан ишлаб чиқилган Устав Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланиб, ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилади ва кучга киритилади.

58. Институтнинг Уставига ўзгартириш ёки қўшимчалар киритиш белгиланган тартибда амалга оширилади.